

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
" pol leta 4 " — "
" četrt " 2 " 20 "

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k
" pol leta 5 " — "
" četrt " 2 " 60 "

Vredništvo in opravištvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

SLOVENSKI NAROD.

Oznani:

Za navadno tristočno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Slovinci!

Spet bomo imeli voliti poslance. Ti dnevi so imenitni, rebiti tako nepravilno ali komu toliko škodljivo, kar so vaši poslanci in možje vašega zaupanja v Vašem imenu tirjali, da bi jih nehvaležno od dela za domovino izklicali?

Zdaj gre za Vaš blagor, za Vašo kri, za Vašo prihodnost, za življenje naroda.

Vi veste, da Vaši poslanci niso mogli dozdati nič tega doseči, kar so vam hoteli pridobiti, da si ravno so se trudili na vse moči. Vi veste, da so zdanje naše ustavne postavbe prav za prav take, ki hočejo v (naših) neogerskih deželah umetno utrditi gospodarstvo Nemcev nad družimi narodi.

Že se kaže, kako žalosten sad je to nepošteno prizadevanje obrodilo.

Namesto miru in prijateljstva med narodi, namesto edinostnega dela za skupni blagor je prišlo občuvanje enega naroda proti drugemu.

Za denar iz Vašega davka so se plačevali podkupljivi časopisi, kateri so vas najgrje zasramovali. Pomanjkovalo je denarja za šole, ceste in druge potrebne naprave; pri tem so se nekteri posamezni veljavni pa svojim dolžnostim nezvesti možje bogatili in bogatili.

Na jugu cesarstva so opravne gosposke tako nesrečno gospodarile, da se je bil vzdignil krvav punt.

Zmedenost, zmešnjava in nezadovoljnost je tako strašno narasla, da so se čedalje bolj nesramno oglašali glasovi o razpadu našega cesarstva.

Naše severne brate Čeha so ustavne postavbe tako žalile, da niso šli v državni zbor. Potem je v državnem zboru gospodujoča nemška večina zagovornike drugih narodov in njih pravične želje tako ošabno zametavala, da so s tem prisiljeni zapustili državni zbor. Zato se je naš svitli cesar odločil svoje le na eno stran pravične ministre odpraviti, državni zbor in deželne zbornice razpustiti in razpisati nove volitve; pri tem je blago željo imel, naj postane Avstrija velika domovina vsem svojim narodom, naj bode vsem enako pravična, enako skrbna in dobra mati.

Ali ravno tisti ljudje, ki so tri leta imeli vso oblast, pa so vendar zavoljo svoje notranje puhlosti tako žalostno onemogli, zbirajo spet svoje moči, da bi, če mogoče, še hujše proti nezadovoljnim ljudstvom Avstrije ravnali.

Ker so preveč gospodovanja želni, preveč samopridni, premalodušni, da bi dali enako pravico in enako priliko razvijanja tudi narodom, ki niso nemški in hočejo svoje narodno življenje ohraniti, ki pa nič več ne tirjajo kakor kar Nemci imajo; in ker so pa vendar preslabi, da bi sami vse nezadovoljne narode zatrli: sklenili so ti ljudje, neblago zadosti, Poljakom nekoliko kosov tega vreči, kar želé in jih tako odpraviti, s tem pa toliko moči pridobiti, da bi pravice Čehov in nas Slovencev pogazili.

Tako hočejo delati nemški most čez život slovenskega naroda do jadranskega morja, tako hočejo tudi naše slovenske dežele stisniti v neko zedinjeno Nemčijo; tako hočejo, da bi resnična postala beseda enega nemškega poslanca izmed teh ljudi, ki se je enkrat grozil: „čes petdeset let ne bo nobenega Slovenca več!“

Slovinci! ali hočete, ali morete pomagati pri tem delu? Ali hočete kopati svoj lastni grob? Ali je mo-

rebiti tako nepravilno ali komu toliko škodljivo, kar so vaši poslanci in možje vašega zaupanja v Vašem imenu tirjali, da bi jih nehvaležno od dela za domovino izklicali?

Kakor Vi, želé Vaši zagovorniki svobodno, mogočno Avstrijo; hočejo da bi bila zavetje za vse svoje narode, da bi na zunaj in znotraj s pravičnostjo močna in častena postala. Ker poleg tega hočejo ohraniti in zavarovati slovenski rod, morajo tirjati, da se decemberska ustava tako premeni, da bode vsak narod svoje reči v postavodajalstvu in pri upravnem gospodarstvu samostojno oskrboval toliko, kolikor to samostojnost dopušča skupno državno življenje.

Torej morajo tirjati tudi, da dobi naš jezik v kanceliji in šoli svoje pravice in da se bo iz deželnega premoženja za Slovence primerno toliko storilo, kolikor plačujemo deželne doklade.

Te tirjatve, dragi rojaki, so pravične, morajo se vam izpolniti, ako hočemo kot narod živeti in napredovati na duhu in premoženji.

Zato, Slovinci, izrecite na dan volitev očitno pred vsem svetom, da ste enih misli z Vašimi zagovorniki, ki so bili in hočejo ostati zvesti sinovi svojega roda.

In Vi, rojaki, ki niste še spoznali, za kako svete reči zdaj gre, zbudite se, odprite oči in stopite k možem, ki so delavni za blagor naroda!

Zavrnite lažnjive besede naših sovražnikov, ki s plaščem prijateljstva k vam hodije; oni so z vami le tako dolgo, dokler jim gre svoje število povečati, oni vas hočejo ločiti od mož vašega zaupanja, zato da bi vas na dvoje spravili in potem needine premagali.

Ob dnevu volitve govore v Vašem jeziku, vroče govore za ravnopravnost, razobešajo oklice v Vašem jeziku, si pripenjajo trakove naših barv: drug dan imajo pa samo zasmehovanje in zaničevanje za Vaša najbolj sveta čutila.

Napredek in svobodo vam obetajo. Kakor da bi Vaši sinovi ne bili vneti za tisto edino pravo svobodo, ki svoje bogate darove seje v enaki meri vsem narodom.

Vaše zagovornike vam obrekujejo, da nemško sovražijo in zadušujejo, kakor da bi Vaši poslanci tako nespametni bili in ne sprevideli, kako more koristno in dobro biti, jezik sosednjega kulturnega naroda poznati! Ko pa spoštujemo tuj jezik, ne moremo nikdar pripustiti, da bi se naš domač, naših mater jezik za vrata stavil!

Kot klerikalce zmerjajo možé, ki so vsemu preganjanju kljubu delavni za vaše dobro, za čast našega naroda, za njegovo budenje in podučenje. Vprašamo vas, ali bi se mogli obrniti od mož, ktere dobro poznate, in od kterih smete biti prepričani, da so in bodo vselej in na vse strani potegovali se za pravico in napredek?

Pač ne marajo vaše duhovne v posmeh staviti, ne marajo s hudobnimi besedami skruniti vere in kaliti vam dušni mir in buditi dvom. Možje iz naroda, vprašajte svoje srce! Ali hočete izrepati svoje otroke brez vere? Ali hočete da bodo pozabili, ka so krist-

jani? Ali jih hočete med svet poslati s praznim srcem, brez ljubezni do Boga in do naroda? Hočete da nehajo Slovinci biti, da bodo omahljiva podloga ošabni tujčevi peti? Ali hočete, da bi se vaši sinovi nekdanj sramovati morali očetov, ki so popustili sveto domačo stvar?

Nikdar! Tega nečete!

Zatorej pristopite k možem, ki so pripravljene za vas v boj iti; njih čaka dosti britkih ur, velike žrtve; treba jim je neomagljivosti in srčnosti in oni nečejo in ne pričakujejo družega plačila, kot vaše zaupanje.

Vaša skrb bodi, da jih podpirate, zvesto in odkritodušno vselej.

Naročamo tedaj vam, volilci ptujskega in rogaškega okraja, ki ste že dvakrat osvetili svoje jasno lice s srečno volitvo, volite zdaj tretjekrat zopet vašega dozdanjega poslanca g. M. Hermana. Herman velja v deželnem zboru tudi med nasprotniki kot prva moč, časti se med vsemi Slovenci in Slovani in po vsej Avstriji kot neustrašljiv zagovornik Slovencev, ktere je v Gradcu prvi in s kraja celo sam zagovarjal. Nimate moža, ki bi se smel imenovati močnejši, zgovornejši, učenejši vaš zagovornik in brambovec.

Vi volilci celjskega, vranjskega, laškega, gorénjegraškega, šmarskega in konjiškega okraja, ki ste zavoljo svojega rodoljubja na glas in soglasno volite narodne poslance, potrdite zopet svojo slavo s tem, da volite enoglasno gosp. dra. J. Vošnjaka, dozdanjega poslanca in zdravnika v Šmarji in g. dra. Ferd. Dominika, odvjetnika v Mariboru. Ni treba na dolgo vam priporočati mož, ki slovita med prvimi rodoljubi po vsem Slovenskem, saj ju poznate iz njih pisem, govorov in domoljubnih dejanj.

Rodoljubi mestov in trgov: Celje, Brežice, Sevnica, Mozirje, Laško, Gorenjigrad in Ljubno! pokažite, da se slovenska narodnost ne sme več kakor do zdaj zatajiti, če se človek preseli v mesto ali obleče gospodsko suknjo, in volite gospoda dr. Davorina Ipavca. Tudi drugi someščani naj z volitvijo tega mirnega in učenega in po svoji značajnosti in pravičnosti do vsake narodnosti, stana in osebe obče spoštovanega poslanca kažejo, da jim je za mir in spravo s Slovenci, med kojimi živijo in občijo.

Vse te besede ponavljamo vam volilcem mest in trgov: Ptuj, Rogatec, Ormuž, Ljutomer in Središče, da volite g. dr. Gršaka, ki poleg vseh drugih poslanskih lastnosti, ki jih ima v obilni meri, še je posebno učen v narodno-gospodarskih rečeh in bo zato prava čast in dika v Graškem zboru.

Slavni rodoljubi Ljutomerskega okraja, ki ste svoje ime počastili s prvim taborom na celem Slovenskem, kjer rodoljubje klije v vsaki vasi in skoro v vsaki hiši, vam ne bomo prigovarjali, ampak smo prepričani da enoglasno volite vašega ljubljence gospoda J. Kukovca za svojega poslanca.

Vam volilcem slov. graškega, marenberškega in slov. bistriškega okraja kaže ime vaših okrajev, da ste Slovinci in da je vaša čast in vaša dolžnost Slovence se skazati. Vaš priporočan poslanec g. Adamič vas bo v zboru pogumno branil z besedo kakor vas je l. 1848 pred Dunajem branil z mečem v roki boreč se za cesarja, za državo in za

ravnopravnost narodov, kar biva med Vami se je skazal Vašega prijatelja in iskrenega zagovornika v okrajnem in šolskem odboru. Ne dajte se zato niti preplašiti niti pregovoriti od onih ljudi, ki Vas po zborih psujejo, sedaj pred volitvijo pa Vam lažejo s sladko besedo, da Vas bodo zagovarjali. Volite zato s polnim zaupanjem pravega zagovornika in junaškega branilca Vaših pravic g. Adamoviča.

Tudi Vam volilcem brežkega, sevniškega in kozjanskega okraja naj kličemo v spomin Vaše rodoljubje, s katerim ste Vašega poslanca g. Lenčka volili prvokrat. Vaš poslanec g. Lenček se žrtvuje s posebnim požrtvovanjem za naš narod in za svoje sosede. Vi veste, koliko ima opravka, ali samo rodoljubje ga je napotilo, da je še enkrat voljan prevzeti težavno službo za narod, ki jo je dozdej tako zvesto opravljal. Zato pa dajte temu zaslužnemu poslancu zaupanje, ki si ga je zaslužil. Recite enoglasno: naj bo g. Lenček zopet naš poslanec!

Konečna beseda naj velja Vam Slovincem v Mariborskem, Bistriškem in Št. Lenartskem okraju, ki ste na meji in Vam je dotika z Nemci marsikaj skušenj pripravila. Prašajte se sami, ali Vam je le mogoče dati zaupanje možem, ki Vas hočejo izmolsti in ponemčiti, ki Vas strašijo in pitajo z ruskimi rubeljni in z ruskimi hlapci! Vsaj imate doma med seboj dosti učenih glav, poštenih mož, iskrenih rodoljubov. Med vsemi smo po natančnem prašavanju na vseh straneh celega volilnega okraja po

občnem mnenju vseh rodoljubov za najspodobnejše poslance spoznali g. dr. Radeja, notarja v Mariboru in g. dr. Srncea, odvetnika v Mariboru. Dr. Radeja pozna že mnogo volilcev od zadnjih volitev kot našega neustrašivega, učenega zagovornika, poštenjaka. Ves kraj pa tega gospoda pozna po njegovih činih za občno korist. Radej je bil, ki je l. 1866 od vlade izprosil, da se je škoda po mrazu od davkov odpisala, Radej je bil, ki je l. 1868 izposloval, da se je smela živinska sol še dalje prodavati, Radej je bil, ki je letos zopet izposloval, da je 400 vojakov našega kraja smelo priti na odpuščanje in na delo domu. Taka in enaka djanja so jasna spričala ljubezni do naroda, ki se ne dajo niti obrekavati niti ovreči. K temu si prištejte rodoljubi njegova rodoljubna djanja, ki so Vam tak znana. Drugi Vaš poslanec naj bo g. dr. Srnec. Dr. Srnec je mož pravice, o njem je le en glas, ki ga tudi naši nasprotniki ne morejo niti zadržati niti odreči in ga radi ali neradi sami ponavljajo, da je ta gospod v poštenosti nedotakljiv in v učenosti imenitna glava. Kteri pa ste slovenski rodoljubi, tem Vam g. Srncea priporočati niti treba ni, saj ga poznate iz njegovih izvrstnih govorov pri čitavničnih besedah, na taborih, po njegovih spisih in rodoljubnih nasvetih, djanjih in požrtvovanjih, poznate ga kot osnovatelja mariborske čitalnice in kot delavnega uda kozjanskega okrajnega zastopa. Razen tega sta oba naša kandidata g. dr. Radej in g. dr. Srnec, kar je za naše volitve tudi pomembno, kmečke korenine in imata tudi svoje lastno

posestvo, tedaj znata, kaj vse kmeta žuli in tišči. Zato izvolite s polnim zaupanjem, iz lastne koristi naša kandidata gg. dr. Srncea in dr. Radeja.

In tako smo Vam razložili, Vaši prijatelji, ki jih osebno poznate, a so z večino sami tudi volilci, svoje prepričanje in svoje svete. Ni nas po stotinah in stotinah podpisov, ali primerjajte jih, da Vas nasprotnik s številom ne ukani. V Vaših rokah je zdaj ob volitvi te dobrotljive svete sprejeti ali zavreči.

Vendar se zanašamo, da nas bodele kakor leta 1867 poslušali. Vaša lastna korist to zahteva, korist Vašega naroda, korist države in našega presvetlega cesarja, ki je že večkrat slovesno izrekel, da hoče mir med svojimi narodi in da vse svoje narode in dežele objemlje z enako ljubeznijo. Ne dajmo se motiti od nasprotnikov, ne delajmo sebičnikom in vladaželjnim ljudem v roke, ampak združimo se vsi narodi, da okrepcamo Avstrijo na podlagi pravice. Da okrepcamo med seboj svobodo in vživanje pristojećih nam svetih pravic. Pretrgajmo pogubljivo nadvlado posameznih rodov in jezikov, tirjajmo za vse enake pravice, otresimo tisočleten jarem hlapčevanja svojemu narodu in vsem drugim narodom, nadelajmo pot do pravice za vse dežele in narode!

Na volilni dan torej na noge, Vi možje iz gore in doline. Pristopite trdni, vsi kakor en mož k volilnici! Vaša reč je pravična.

Zmaga mora Vaša biti. Vsak, komur srce bije za svobodo, on bo z vami vred klical:

Živeli Slovinci!

Živela mila domovina!

V Mariboru junija meseca 1870.

Centralni narodni volilni odbor.

Programu štirskih rodoljubov in kandidaturi omenjenih narodnjakov v dotičnih volilnih okrajih so do zdaj pisмено pritrldili sledeči možje:

Dr. Matija Prelog, vrednik „Slov. Gosp.“; Franc Rapoc, dr. Zarnik, dr. Orozel, koncipijenti; M. Berdajs, trgovec; Ant. Tomšič, vrednik „Slov. Nar.“ v Mariboru. J. Tanšek, koncipijent; dr. G. Srebre, odvetnik; dr. J. Mencinger, koncipijent, v Brežicah. Dominik Čolnik, posestnik v Drvanji; dr. Čuček, odvetnik v St. Lenartu; Janez Flucher, pri sv. Petru; Franc Črnko, posestnik v Metavi; Alojzij Belebil, posestnik v Malešnici; Janez Rapoc, posestnik na Vodolah; Luka Pavlin, posestnik pri sv. Martinu; Peter Lorbek, posestnik v Digošah; Janez Rošker, župan v Drvanji; J. Pečovnik, posestnik v Senarski; Miha Vošnjak, posestnik v Šoštanji; Fr. Skubic, zdravnik v Velenji; Fr. Hauptman, posestnik pri sv. Križi; dr. A. Klemenčič, župnik v Ljutomeru; Ferd. Ramor, župnik, Jož. Veršec, župan v Pišecah; Franc Arnshek, posestnik v Vidmu; Viljem Pfeifer, vel. posestnik v Stari vasi; Drag. Ripšl, župnik v Loki; Franjo Chicco, meščan v Brežicah; dr. J. Razlag, posestnik v brežkem okraju; Mijo Starkelj, posestnik, J. Braunsajs, trgovec, J. Smolč, posestnik, M. Drnjač, učitelj v Sevnici; Balan Šitar, obč. tajnik; Mikl. Klembas, posestnik v Blanci; Dr. Jan. Vošnjak, infilirani proš v Ptujem. Jože Rozman, častni korar in dekan v Konjicah. Mat. Vodušek, opat v Celji. Dr. Lavosl. Gregorec, kaplan, Jan Strah, župnik, pri sv. Rupertu. Jan. Berlič, župan spodnje Volčine. Mat. Vraz, Mat. Čolnik, posestnika pri sv. Rupertu. Dr. J. Ulaga in Martin Kovačič, prof. bogosl. v Mariboru. Dr. J. E. Lipold, prof. J. Bohinec, spiritual, v Mariboru. Dr. Štefan Kočevar, Franc Kapus, trgovec, Dr. Franc Bratkovič, Moric Ripšl, trgovec, iz Celja. And. Ostrožnik, župan, Bl. Dolinšek, provisor na Teharjih. Mihael Vizjak, posestnik na Pečovji, Anton Grabič, mlinar v Žapečah pri Teharjih. Anton Žuža, župan, Franc Žuža, pivovar, Vinc Janič, posestnik. Ernst Širca, trgovec, J. Hausenbihler, posestnik, Jož. Jeraj, župnik, Dragotin Žuža, posestnik, v Žavcu. Mat. Resnik, v Kosezah. Janez Golavšek, župan in Ivan Žuža, rudniški lastnik v Grižah. Andrej Goršek, župan v Petrovčah. Jak. Ježovnik, župan v Pirešci. Boštjan Vratarič, župan v Vojniku. Anton Gorečan, župan in Jožef Lipuš, posestnik v Višnji vasi. Jan. Jamnik, posestnik pri Novi cerkvi. Dr. Gust. Ipavic, župan, Hašnik, župnik, M. Kavčič, posestnik in trgovec, Nik. Ripšl, zdravnik, M. Doberšek, obč. tajnik, pri sv. Jurji pod Rifnikom. Martin Kopač, veliki posestnik v Anderburgu. Norb. Zanič, trgovec, St. Paul, Jan. Užen, župan, St. Peter (pri grobelskem mostu. Leopold Šventner, župan, Franc Šentak, posestnik, L. Gradišnik, zdravnik, J. Oset, trgovec, Budua, učitelj, na Vranjskem. Gašp. Šorn, župan v Grajski vasi. Jak. Bohinc, župan v Braslovčah, Ant. Balon, župnik na Polzelji. Ant. Žuža, nadžupnik, Andr. Elsba-her, trgovec, Franc Orožen, trgovec, Urb. Žnidaržič,

zdravnik, in J. Drobnič, posestnik na Laškem. M. Kačič, župan pri sv. Mihelu na Laškem. M. Potočin, župan pri Zidanem mostu. J. Skerta, posestnik, Jožef Grabler, župan, Davorin Trstenjak na Ponkvi. Štefan Supancič, posestnik, Jožef Ulaga, župnik, pri sv. Vidu. Jaka Spende, posestnik, Franc Fišer, župan, M. Mikuš, posestnik in Fr. Jerše, občinski tajnik v Gorenjem Gradu. J. Stancar, trgovec, Anton Mokrin, župan in Mat. Jeraj, posestnik v Rečici. Janez Lipold, župan, Jožef Lipold, posestnik in Anton Goričar, posestnik v Mozirji. Jan. Šribar, provisor, Jožef Šmavec, župan, na Ljubnem. Jožef Zehl, župnik v Lučah. Juri Virant, župan na Gomilskem. Fr. Stožier, posestnik v Drnovljah. Karol Jaklič, župnik v Spitaliču, Iskrač, posestnik na Tolstem Vrhu, J. Pevec, župnik na Prihovi (pri Konjicah.) Anton Nagi, župan, Anton Kartin, trgovec, Franc Skaza, veliki posestnik, Karol Jagodič, posestnik, Rudolf Tanšič, trgovec, Franc Lorger, posestnik, Alojzi Vostri, zdravnik, Sebast. Herič, Franc Jagodič, Tomaž Zopf, posestniki; Martin Ivanc, dekan in Janez Anderlhub, posestnik v Šmarji. Jaka Lorger, posestnik v Senovici. Janez Rodež, Jože Perdešek, posestnika v Čerovci. Jaka Sket, Jožef Brinšek, posestnika v Bobovem. Andr. Vastevc, posestnik pri sv. Barbari. Anton Slatenšek, posestnik v Slatini. Jernej Sket, posestnik v Belu. Blaž Erjavc, Janez Šuc, posestnika v Sladkigori. Jože Lipavc, župan v Lembergu. Lovre Herg, župnik; Janez Jank, posestnik; Franc Robič, srenj. predst., v Lembahu. Juri Mlaker, predstojnik; Janez Macuh; Tomaž Floriančič, svetovalec; Anton Razgoršek; Pavl. Košič; Urban Golob, odborniki; Janez Krainc, oštir; Jožef Tkavec; Martin Onič, kmeta, v Mošnici. Grega Jug, predstojnik; Jožef Kašl; Pavl. Razgoršek, svetovalec; Jožef Cek; Pavl. Kac; Blaž Gašperič; Luka Pajek; Matevž Pobjijaš, odborniki, v Zableku. Gregor Potisk, iz Končnega, predstojnik; Valentin Potisk, svetovalec; Jakob Floriančič, odbornik; Martin Kodrič, svetovalec; Janez Onešič; Valentin Sagadin; Pavl. Sagadin; Matevž Kaukler, kmeti, v Verholah. Lorenc Rak, predstojnik; Valentin Haišek, svetovalec; Jožef Kac; Štefan Sagadin, odbornika; Jožef Mastinšek; Valentin Perko; Jernej Brgles, kmeti, v Laporjah. Gregor Donik, prmomestnik; Anton Auernik, namestnik; Janez Šohar; Gregor Zafušnik; Marka Leskovar, odborniki, v Novi vasi. Jože Sever, župni oskrbnik; Franc Žajdela, kaplan; Franc Damiš, učitelj; Jakob Priveržek, oštir; Matjaš Šoštar, posestnik in župan; Janez Urlep, posestnik; Andreas Mesarič, župan, Jakob Žurman, svetovalec; Andreas Župančič; Štefan Godec; Martin Zorko, posestniki; Anton Žunko, župan; Štefan Ferlič, posestnik; Andreas Juršič, odbornik; Valentin Žunkovič; Anton Vehovar, oštir; Blaž Babšek;

Juri Doberšek; Gregor Doberšek, kmeti, v Makolah. Juri Rahle, župan; Matija Golob, odbornik; Valentin Gorjanc; Janez Kohne; Franc Ugeršek; Franc Dvoršak; Juri Jug; Jakob Jug; Urban Jug; Valentin Jug; Andreas Jug; Jožef Rak; Blaž Pliberšek; Miha Rober; Blaž Kašl; Martin Maišler; Matevž Hajšek, odbornik; Jakob Venguš, svetovalec; Andreas Leskovar; Franc Jurše; Jožef Rebernak; Janez Dvoršek; Matija Škerbinek; Jožef Turin; Blaž Pavša; Matija Gajšek; Juri Mataln; Anton Korošec; Valentin Speglič; Simon Soršak; Anton Goričan; Juri Golob; Matjaž Perko; Franc Dvoršek, jun.; Štefan Rahle; Juri Rahle, sen.; Martin Rus; Tomaž Robar, posestniki, na Cegelnicah pri slov. Bistrici. Martin Jernejšek; Franc Spragar, posestnika v spodnji Ložnici. Matej Jurše, posestnik na Ličenci; Jožef Tkalec, posestnik na Žabljeki. Janez Juršič, posestnik, predsednik okrajn. šols. svet. i. t. d.; Franc Brumec; Florian Janko; Jakob Črepinko; Franc Alt; Martin Černe; Pavl. Brumec; Matevž Dreu; Juri Drosk; Franc Koren, posestniki; Juri Simonič, mlinar, v Leskovci. Franc Bauer, učitelj; Miha Soršak; Martin Soršak; Jur. Kodrič; Štefan Mihelah; Blaž Zaiko; Andreas Ačko; Franc Koren, posestniki; Jernej Cocaj, podžupnik, v Črešnovci. Martin Kerhlanke, posestnik in srenjski svet. v Pretreži. Florian Papež, posestnik in srenjski svet. v Ternovci. Jožef Čuček, dekan, Gottfried Komauer, Jan. Schmiermaul, Jožef Jager, župani, Jožef Hasel, Alojzij Sirk, župan, Jožef Kosér, posestnik, Jožef Vaingerl in Jože Župančič v Jarenini. Peter Jaušnik, župan v Kušerniku. Janez Jager, Jože Weingerl, Jakob Senic in Janez Kraner pri sv. Jakobu. Dragotin Udl, Franc Huber, Franc Rokavec, Janez Lorbar, Fr. Drozg, Jožef Slekovec, Jakob Trstenjak, Franc Wenga, Jož. Rožkar v Polčkem Vrhu. Janez Rožkar v Kušerniku. J. pl. Snidršič, župan v St. Jurju. Miroslav Lorbar. Franc Rošker v Šenvartu. Jožef Pišek, predstojnik v Račah. Štefan Zernko, posestnik v Račah. Davorin Gassenburger predst., Franc Godec, Franc Fingust, posestnika v Podovi. Jožef Sagadin, predst. v Morju. Pavl. Kamšek, predst. in Franc Divjak, posestnik v Fraihamu. Matjaž Veber, predst. v Ješencih. Miha Pesek, predst. v Gorici. Tomaž Finšger, Matjaž Čelofiga, Juri Habianič, Nikl. Klasinc. B. Krajnc, posest. pri St. Marjeti na polju. Svetov. Vreznik, predst., Janez Zorko, svetov., Jož. Ejdič, svetov., Juri Pleteršek, odborn. v Dobrovcih in Skoki; Anton Horvat, predst. v Loki in Koprivniku; Janez Škerbot, svetov. v Frejhamu na Pobjorji; Miha Zerne, predst., Davorin Grizold, svetov., Davorin Škerbs, odbor., v Zmolniku; Janez Tribnik, predst., Andrej Glažar, svet., Franc Pintarič, odbornik v Rušah; Vekoslav Skribe, odbor. v Valcu; Svetozor Hleb, posest. v Zmolniku; Matevž Lorber, predst. v Bistrici; Greg. Zerne, posest. v Zmol-

niku; Jožef Škof, posest. v Rušah; Mihael Moder, vol. mož. dr. J. Petovar, odvetnik v Ormuži; F. Goričan, usnjarij pri vel. Nedilji; Blaž Gruškovernjak, not. koncip. Ormuži; Franc Stiberc, posestnik v Pušnicah. *)

Dragi rojaki!

Tabor pri Kapeli — ta glas se že razlega iz višave kapelskega vrhunca, širi se čez zeleno dolino murskega polja prek do prekmurskih Slovencev, odmeva od griča do griča vinoplovnih slovenskih gor, gori do nemške meje.

Čujmo, kaj pravi ta glas: Bratje, dragi slovenski rojaki! hajdmo od vseh strani, ta glas ni prazen, mi hočemo v veliki množini — ali taboru zbrani pod milim nebom, pred celim svetom glasno izreči: da smo Slovenci, da nam je naš jezik svet, da hočemo imeti iste pravice kakor drugi narodi, da nas žulijo davki, da naše dlani ne morejo več tujemu dobičku služiti; da je dolžna dežela in država pripomoči nam, kjer so naše moči preslabe, da se naše duševno in materialno stanje zboljša itd. — O tem se hočemo posvetovati in o tem sklepati, tedaj hajd na taborišče vsi kolikor nas je murskih in goriških Slovencev na daléko in široko okrog. —

Tabor bo prvo nedeljo po telovem, to je **19. junija t. l.** na novi slatini pri Kapeli spodaj Radgone. Zbrati se hočemo popoldne ob treh.

Živili Slovenci! Živila naša slovenska domovina!

Pri Kapeli, v gornje-radgonskem okraju na nemški in ogerski meji 29. majnika 1870.

Franc Žitek, župan. Franc Vaupotič, Jožef Zorko, svetovalec. Jakob Strakel, Tomaž Pavlič, Vido Heric, odborniki. Andraž Jurkovič, Anton Ferenc, Matevž Ferenc, posestniki. Matjaž Veberič, župan. Jožef Stanek, svetovalec. Juri Cigan, Mihelj Domanjko, odborniki. Jakob Korošec, Matjaž Zemljič, Andraš Žemljič, Matjaž Fekonja, Franc Novak, Matjaš Rozman, posestniki. Jožef Košar, župan. Anton Veberič, Jakob Mauko, svetovalec. Jožef Veberič, Matjaž Rihterič, Matjaž Korošec, Leopold Puher, Leopold Lipič, Anton Lipič, odborniki. Lorenc Juršič, Matjaž Klemenčič, Andraš Jurjovič, Jožef Puher, Janez Senger, Andraš Vajs, posestniki. Balaz Jurjevič, župan. Matjaž Mlinarič, Martin Korošec, Anton Klobasa, odborniki. Jožef Kolar, posestnik. Juri Zemljič, župan. Jožef Rihtarič, svetovalec, Matevž Domanjko, odbornik. Matevž Perko, Matjaž Stakl, posestnik. Janko Simonič, kaplan. Dr. Anton Klemenčič, župnik. Jožef Hrašovec, župan. Dr. Ivan Farkaš, zdravnik.

*) V rokah imamo še mogo podpisov, katerih pa ne moremo tiskati, ker so nam došli že zadnji trenotek. Vred.

nik. Anton Bežan, Ivan Farkaš, Anton Stanek, župani. Janez Hausman, Vido Kranjc, odbornika. Martin Rubin, župnik. Ivan Kukovec, okrajni načelnik. Vatroslav Moharič, župan. Matjaž Zemljič, trgovec. Vekoslav Hercog, zdravnik. Andraš Reih, župan.

Koroški Slovenci!

Slovensko politično društvo „Trdnjava“ ima po svojih pravih nalogo širiti politično izobraženje med koroškimi Slovenci. Ker nam je tega pomanjkovalo, prekosili so nas povsod naši urnejši sosedi. Če kedaj, gotovo je zdaj na mestu, da se po društvu, v katerem so združeni za blagor ljudstva vneti domoljubi, širi nauk, kako se ima pri volitvah ravnati.

Dotična določila si vsakdo pogleda v deželnem volilnem redu, kjer je natanko določeno, kdo sme voliti in kako se vrše volitve.

Kdor ima potem volilno pravico, naj nikar ne miruje v hladni senci, ampak po svoji vesti in brez strahu naj imenuje one poštenjake, v ktere ima največ zupanjanja. Tisti naj se voli, za ktere ga se poganja znotranji glas zdrave pameti. Da se glasovi ne razcepijo v prid nasprotnikom, treba je pogovorov. V ta namen je društvo „Trdnjava“ že na več krajev sklicalo shode. Pri teh shodih se je pokazalo, da imajo vsi Slovenci ene želje, ene potrebe. Povsod tožijo, da davki dan na dan naraščajo in da smo blizu skrajne meje. Kako bi se dalo v okom priti preteči pogubi kmečkega stanú?

Dana nam je dvojna pot. Po eni se morajo državne razmere tako vravnati, da se pri stroških nekaj prihrani. Število penzionistov naj se zniža, kolikor pripuščajajo okolščine. Veliko jih prebiva v Gradcu in po drugih mestih, ki imajo visoke plače, za državo pa ne storé nič več, čeravno bi še prav lahko služili.

Mnogo bi se dalo prihraniti, ko bi se avtonomija razširila, to če reči, ko bi se opravila, ktera srenja ali dežela sama oskrbljevati zamore, prepuščala srenji in deželi, mnogo uradnikov bi potem ne bilo treba. Veliko bi se prihranilo, ko bi se manjše dežele zvezale v eno in ko bi se kronovine osnovala po narodnih mejah tako da bi imeli skupno deželno vlado, dež. zbor, skupno nadsodnijo i. t. d.

Namesto 6 dež. zborov zadostil bi en sam; sklepi večih krogov bi imeli tudi večjo veljavo in bi se ne dali z lahka prezirati. Namesto 6 namestnikov plačal bi se le eden; namesto 12 različnih tiskov postav in zapisnikov, zadostil bi en sam tisk.

Največ pa požira silna vojaščina v mirnih časih. Zraven se najkrepkeje moči odtegujejo delu na polji in pri obrtniji. Nek nemšk časnik nam je odkril, da

je treba veliko žolnirjev, ker s tem se nezadovoljni narodje v sladkem miru ohranijo. Mi pa smo prepričani, da zato ni treba vojakov. Naj se mir ne kali, naj se dá narodom, kar jim gre po pravici in večni postavi.

Gospodstvo enega naroda čez druge mora nehati. Le sprava z narodi zamore rešiti državo in okoreniniti srečo in blagor celega ljudstva.

Druga pot za zljajšanje našega bremena je pospeševanje omike in bogastva. Bogatinu ne dene hudo plačati 5 goldinarjev, revežu že soli zmanjka, ako si mora 1 goldinar prikratiti. Da čez Dravo ni dovelj mostov, je prodaji pridelkov in sploh naši kupčiji zelo napotno. Semtertje reke in veliki potoci rodovitno zemljo razdirajo, polje opustošajo. Na mestu močvirjev, kjer živina le redkokoli uživa pašo, bi zeleneli najlepši travniki, ko bi poslanci na vse to zadeve oči obračali. Kjer posamezna srenja s svojimi dohodki ne premore, naj dežela pomaga. Da bi koroški kmetovalci ne bili vezani na 2, 3 mesta, v katerih gospoda odločuje ceno žita in živine, naj se napravi železnica tudi iz junske doline naravnost na Kranjsko in do morja. Po tej železnici bi si nekdanjo bogastvo vračalo v naše kraje, posebno zaradi neizmernih zakladov različnih rud. Kmetijska družba v Celovcu je doslej prezirala želje slovenskih kmetovalcev. To ni samo škodovalo Slovincem, ampak tudi nemškim sosedom; ako najdemo za naše prošnje gluha ušesa, prisiljeni bomo, lastno družbo osnovati.

Prva podlaga omike so učilnice. Kaj mislite ali bi ne bilo nespametno, ko bi za nemške otroke postavili kineza za učitelja. Kaj pomaga najboljši uk, ako ga učenci ne razumejo. Zdrava pamet in zgodovina nas uči, da si ljudstvo le na narodni podlagi prisvoji potrebne znanosti. Pa ne samo po ljudskih šolah, tudi po viših se mora dati učencem prilika izuriti se v domači besedi, da bodo zamogli tudi nas podučevati, in da nam ne bode treba za vsako besedo posebnega razkladavca. Iz teh premišljevanj izvirajo naše tirjatve. Vsakdo mora priznati, da so naše tirjatve pravične, da nikogar ne žalijo — vendar najzadnji nočemo ostati. Kdor se nad tem huduje, verjemite, da nima srca za Vas.

To je vse, kar ima Vam društvo „Trdnjava“ povedati. To je naše priporočilo, da sleherni volivec po svoji vesti voli. Mi nikogar nočemo prisiliti za poslanca. Ako pa slovensko ljudstvo zastran poslancev ni edinih misli in ako se boji, da bi se glasovi razcepili, radovoljno prevzamemo nalogo, da raztrošene glasove zedinimo in one možje priporočamo, na ktere se boste smeli zanašati. Kdor ima kakšno dotično željo, naj se oglasi ali pri tajniku g. Ferdo Vigle-tu, posestniku v Bistrici (p. Nötsch), ali denarničarju g. Rosbacheru

Listek.

Pragmatična sankcija v deželnem zboru kranjskem.

(Historična študija, spisal P. pl. Radics.)

Deželski arhiv v Ljubljani, kateri hrani tako bogate zaklade ne le za kranjsko deželno zgodovino, ampak tudi za zgodovino vsega slovenskega naroda, kateri arhiv pa je zdaj res v pomilovanju vrednem stanju, hrani med drugimi tudi izvorna pisma, ki se tičejo pragmatične sankcije, kako naj bi se namreč v kranjskem deželnem zboru predložila in obravnala.

Bilo je 30. aprila leta 1720, ko so v Gradcu nazoči c. in kr. tajni svetniki na podlagi cesarskega reškripta ddo. Dunaj 27. aprila kranjskim stanovom v imenu cesarja Karola VI. „pragmatično sankcijo“ predložili, naj bi jo stanovi sprejeli, priznali in razglasili („zur Anahme, Erkenntniss & Publicirung“). Intimat, pisan v preobširnem kurijalnem stilu onih časov, prav živo priporoča cesarjevo voljo, da hoče on dedno nasledovanje določiti tudi za žensko potomstvo, razlage vse dotične nagibe in dostavlja vse podlage kranjske dežele. Na koncu pravi intimat: „und versehen Sich Seine Kay. May. Ebenfalls anbey gnädigst, dass die Ehrsambe Landschaft diese Landesfürstlichen mildväterlichen Vorsorg der werthen Christenheit und hōstderoselben sämtlichen Erbkönigreich, Fürstenthum und Landen

zum Besten führende Absicht gehorsamst zu Gemüthe nemen und darüber sich dankinnig gegen Seine Kay. May. unterthänigst schriftlich erklären werde“ (in ob enem Nj. ces. Veličastvo milostljivo pričakujejo, da si bode spoštljiva dežela to očetovsko skrbljivost in dobro voljo koristno krščanstvu in vsem Njegovim dednim kraljevinam in deželam najpokornejše utisnilo v srce in hvaležno ter najponižneje pismeno izreklo Njegovemu ces. Veličastvu svoje mnenje.)

To pismo se je 19. junija 1720 „prebralo v javni mnogobrojno obiskani seji deželnega zbora“ — vsega vkup je bilo nazočih 64 udov dež. zbora — in po dognanem posvetovanju se je takoj sklenilo, da naj se sestavi pismen odgovor cesarju, kar se je res še tisti dan zgodilo.

Ta odgovor „spoštljive kranjske dežele ces. in kralj. Veličastvu“ ima nekatere prav zanimljive misli.

Dežela poudarja najprej veliko važnost in koristnost „nasledovanjskega reda“ (successionsordnung) za „blagor in varnost dednih kraljestev in dežel, za njih („vereinig- und zusammenbehaltung), potem dežela priznava, da bode nasledovanjski red njej in njenim naslednikom v prid, na dalje izreka, da omenjeni red ne izvira edino le iz „bogu dopadljive pravice“ in „najviše pravičnosti“, ampak da bi posebno tudi pospeševal blagor vseh zvesto udanih podložnikov in pa splošni evropski mir in konečno kot glavni nagib, zaradi kte-

rega so stanovi potrdili to postavo, naglašajo okoliščino, da je ta nasledovanjski red v popolnem soglasju z deželnim pravom kranjskim. Dotični oddelek se od besede do besede glasi: „ansonsten auch der von Dero Allerdurchlauchtigsten Erzhaus Oesterreich diesem Hōrzogthums Crain vor vill hundert Jahre allergnädigst ertheilten Landtsfreiheit und Landhandveste, fol. 5, §. 6. verbis: W ü r s e t z e n a u c h , d a s s d i e T ö c h t e r i h r e r V ä t e r E r b g u t b e s i z e n o b (wenn) S y (die Väter) der Söhne nicht in haben (nicht haben), durchaus conform ist.“

Temu razlaganju dežela dostavlja, da je „in omnem eventum“ na ženski spol raztegneni nasledovanjski red, dedno in pravo prvorojenstva, potem prihodnja nerazrušljivost združenih in lastnih dednih kraljestev, knježevin in dežel, in kar jih bode še pripadlo, „pro Sanctione pragmatica et lege in perpetuum valitura nunquam ratiōne vel temporum vicissitudine infrigenda, sed in omne aevum firmissime servanda“ soglasno in prstovoljno iz lastnega nagona sprejelo in najpokorneje priznalo kot naredbo od Boga najmodrejše udihneto, s katero se ne bode samo dežela in narodi najpametneje vladali in se v okom prišlo vsem notranjih razporom, ampak se bode dalo tudi zunajnim napadom in sovražnostim z največjo močjo protiviti. Obljubili so, da hoté vsemu temu zvesti ostati za vso prihodnost in vse to braniti s premoženjem in krvjo. (Konec prih.)

trgovcu v Celovcu ali predsedniku g. Pozniku, doktoru v Velkovcu.

Odbor „Trdnjave“.

Dopisi.

Iz Ziljske doline na Koroškem 9. junija. [Izv. dop.] 5. t. m. se je zbralo pri g. Vigeletu v Bistrici nad 40 volilcev, da bi se pogovarjali o volitvah. Predlogi g. tajnika društva „Trdnjava“, da se namreč poprimemo programa mariborskih Slovencev, bil je enoglasno sprejet. Med razgovori se je čutilo da od kraja niso bili vsi edinih misli. Po medsebnih razjasnilih pa so vsi navdušeno se postavili okoli skupnega narodnega praporja ter tirjali, da se mora novi poslanec poganjati, za združenje Slovencev, za ravnopravnost narodov in vere, in za odpravljenje prevelike armade vojakov in uradnikov. Pri ločitvi se je želja izrekla, da bi se večkrat sklicali taki zanimivi shodi. Kar jih je pri shodu nazočih bilo, so vsi prosili g. profesorja Einspieler-a, da on prevzame poslanstvo ter njihne pravice v dež. zboru zagovarja, kar so rodoljubni gospod konečno tudi obljubili. Pred razhodom se je tudi sklenilo da se pred volitvami skličejo še shodi; prvi bo v kanalski dolini.

Iz Beljaka, 12. junija. [Izv. dop.] K shodu v Bačah binkoštni ponedeljek, kterege je sklicalo društvo „Trdnjava“ se je sešlo okoli 200 posestnikov iz okolice. Slabo vreme je zaviralo domoljube na poti iz Bistrice na Zili, na ktere se je dolgo čakalo. Že jih je kacic 100 odšlo ne nadejaje se več prihoda zastopnikov „Trdnjave.“ Težko pričakovani dojdejo 2 uri pozneje, ko je bilo napovedano, kar bi morali ostro karati, ko bi ovire ne poznali iz lastne skušnje. Zdaj se je počelo posvetovanje z razgovorom o volitvah. Potrdile so se točke mariborskega programa. Razgovor o volitvenem redu je vnel hudo nevoljo. Sklenilo so je, da bodo Slovenci zoper velitev protestirali, ako jim nemški sosedi svoje poslance prisilijo. Doslej so vedno nemške poslance volili; pravica tirja, da enkrat tudi Slovence za poslance izvolijo. Konečno se je sklenilo, da se še letos skliče tabor na bačkem jezeru. Vrla mladina je s petjem povzdignila navdušenje.

Politični razgled.

V središču nemškega volilnega gibanja, na Dunaji so se reči toliko sčistile, da se vidi, da do bodo Nemci skoro same nove poslance. — Po provincijah je agitacija klerikalcev jako živa in po ena mesta so kandidati te stranke že postavljeni, in nekteri imajo na spodnjem in zgornjem Avstrijskem upanje zmagati

Česki zbor, ki ni razpuščen, bo odprt ravno ob tistem času kakor drugi. Nemci se bojé, da bi nekteri nezadovoljni ustavoverni veliki posestniki ne prišli, ter bi tako zbor zavoljo premalega števila udov sklepati ne mogel.

Česka akademična čitalnica je poslala škofu Strosmajerju zaupnico zaradi njegovega vedenja v Rimu vprašanju o papeževi nezmotljivosti nasproti. — Dunajski listi hote vedeti, da se pripravljajo po Českem demenstracije, ko bi bil ta dogma sklenen.

Med Poljaki vlada dela za kandidate, kteri so „zmerni“ in bi se dali zaradi resolucije kaj pogovoriti. Odločno pa imajo uradniki nálog delati proti ubogim Rusinom.

V Rumuniji je bilo prišlo pri neki volitvi do krvavega tepeža. Vojaki so bili poklicani. Mrtvi so 4, ranjenih je samo izmed vojakov 23. Sploh je vse položje v Rumuniji tako kakor slamnata streha, pri kateri ogenj gori. Narod s knjezom in njegovimi ministri že dolgo ni zadovoljen.

Razne stvari.

— (G. dr. Valentin Zarnik) bo kandidiral v popolnem soglasji s svojimi politiskimi prijatelji

v svojem bivšem Trebenskem volilnem okraju, akoravno se mu je kandidatura v mnogih družih volilnih okrajih na Kranjskem ponujala. Toraj volilci Trebenskega, Zatiškega, Litijskega, Boštanjkega, Mokronoškega in Žužemberskega okraja držite se svojega starega poštenega poslanca in neustrašljivega zagovornika Vaših najsvetejših pravic, in glasujte 27. t. m. kakor en mož za g. dr. V. Zarnika! Več o tem prihodnjič.

—p. (Strike na zagrebške gimnaziji). Da je Rauchova vlada dva profesorja zagrebške gimnazije zato iz službe odpustila, ker sta na čelu drugih osem profesorjev od vlade zahtevala, naj „norega“ dra. Davida Starčevića odpusti, ker je čast zagrebške gimnazije in čast profesorskega ugleda in dostojanstva krupnim načinom na ulici razžalil, to sem že v zadnjem dopisu povedal. Ta maščevalni vladin korak ni bil brez nasledkov. Koj drugi dan se je šest profesorjev gore omenjene osmorice za svoje službe zahvalilo. Vsega skupaj je tedaj zagrebška gimnazija v malih dneh devet profesorjev zgubila. Kaj je bilo zdaj storiti? Od kodi nove profesorje vzeti, ker jih nikjer ni! — Gimnazijo zapreti! — to bi bila strašna sramota za vlado. Nobeden rad sam po sebi ne vdriha, tudi Rauchova vlada ne. — Hudič v sili muhe ždere, pravi pregovor. Denes je tudi Rauchova vlada v takej zadregi, da mora muhe žreti. V ta namen, da se ne bi predavanja na gimnaziji pretrgala, odredila je vlada, da se imajo vsak tistih razredov, ki so do sedaj paralelko imeli, — in takih je bilo šest — v en sam razred vkup zgromaditi. Zdaj je po tem takem v vsakem prvih šest razredov še čez sto učencev! Da ne more en profesor sam toliko množico nadzirati, posebno zdaj, ko so izpiti pred vrati, to vsakter uvidi. To je bila ena muha, ki jo je vlada hočeš nečeš pozobala. Druga muha je pa ta, da s tem zadregi še ni bilo popolnoma odmoreno. Najeti so se morali vrh tega še četrje juristi kot suplenti. S tem pa še nismo pri kraji. Zdaj so se k vsem nepotrebnostim še učenci repenčiti in „štrikati“ začeli. Njih 125 je iz gimnazije stopilo, češ ka se nečejo dati od juristov izpraševati. Zdaj se po Tuškancu sprehajajo in ostentativno cigare kadé. Vlada se jezi, ostali svet se pa zloradno smeji. Das ist der Fluh der bösen That itd.

* (Iz št. Lenarta) se nam piše: „Ko sta Seidl in Braadstetter prišla v št. Lenart z mariborskim spremstvom, ni jih nihče slovesno pričakoval, kakor dr. Jug in pa krčmar je na pragu stal. Potem sta šla v občinsko zbornico in našla tam celih 7 (reci sedem) nemškutarjev, kteri so se pa predolzege razlagovanja Brandstetterjevega kmalu naveličali in šli. Kmetov ni bilo nič.“ To je bil torej veliki shod.

* (G. dr. Toman) se je, kakor izvedamo iz ljubljanskih listov, za čas svoje bolehnosti odpovedal vsaki kandidaturi. „Slovenija“ menda zdaj za Trebnje ne bode postavljala tretjega kandidata in dr. Zarnik bode sicer nepriporočen, a tudi brez vsake zaveze do ljubljanskih voditeljev stopil pred svoje prejšnje volilce, ki res nimajo razlogov odtezavati Zarniku svojega zupanja. Dr. Zarnik se je morebiti zameril ljubljanskim narodnjakom, svojim volilcem se ni zameril, ker je svojemu programu in svojim obljubam zvest ostal, tistemu programu, na čegar podlagi ga je „Slovenija“ zadnjič sama priporočala.

≡ (Tabor v Cirknici,) ki je bil pretečeno nedeljo, vršil se je pri najlepšem vremenu v najboljšem redu. Bilo je nazočih 7 do 8000 ljudi, kteri so vse točke navdušeno sprejeli, posebno pa prvo o „zed. Sloveniji“, ktero je g. dr. V. Zarnik zagovarjal. — Ker se je pa zdaj toliko materijala tičečega se volitev nako-pičilo, bomo obširnejše sporočilo pozneje prinesli.

* (Cesarjevič Rudolf) se uči izmed slovanskih jezikov: poljskega in českega. Med učnimi predmeti se ne nahaja grščina. Izmed učiteljev je eden tudi rodom Slovenec, Dr. Čizman, kteri cesarjeviča latinski jezik in geografijo in historijo uči.

* (G. Konrad), kranjski deželni predsednik je šel za ene dni na Dunaj, kakor „Tagbl.“ poroča. Ustregel bi gotovo najbolj, ako bi v slovensko deželo ne prišel več nazaj.

* (V radgonsko - mureškem) volilnem okraju kandidira federalist grof Platz in slišimo, da ima mnogo upanja, da zmagá.

* (Iz Slov. Gradca) se nam piše 12. junija: Za mesta in trge kandidirajo zraven prof. Oskar Schmida še gg. dr. Ehmer, c. kr. okr. zdravnik, dr. Alf. Mosché, odvetnik v Slov. Gradcu in g. Feliks Schmidt, veliki posestnik v Marenberg-u. Kdo od vseh bode zmagal, je težko uganjati; to pa je gotovo, da Slovenci niti od enega, niti od drugega nič nimamo pričakovati.

* (Iz Radgone) smozvedeli: Lohninger tu nima najmanjšega upanja, da bi ga zopet volili. Tudi mi ne maramo za dozrajno „Reichsrathsklique“, še manj pa za take brezznačajneže, kakoršen je Lohninger. Saj nas je bilo po poslednji volitvi dosti sram, da smo pobrali smet, ktero so slovenski kmeti bili izmetali. Govori se tu od Plankensteiner-ja in Frank-a, da bi se eden nju postavil za kandidata. Za kmečke občine kandidira zopet Pairhuber, pa ima dosti protivnikov, ker smo siti teh mamelukov. Konservativna stranka ima velik vpliv, pa ni složna, sicer bi utegnila zmagati s svojim kandidatom.

* (V isterskem Boljuncu) so 12. t. m. slovesno odprli narodno čitalnico. Piše se nam, da se je vse vršilo v najlepšem redu in da je bilo ljudstvo prav navdušeno. Posebno se hvalijo pevci, igralci, in pa novi glediški oder. Izmed govornikov se nam imenujeta gg. Cegnar in poslanec g. Ravnik, kteri slednji se je zadnje čase prav čvrsto začel potezati za narodne pravice in je tudi že dokaj res hvalevrednega storil. Za čitalnico sploh so si tam največ zaslug pridobili učitelj g. Bevk, in pa gg. Perišič in Žrjav. Slava našim boriteljem!

* (G. Božidar Raič) je imenovan za župnika pri sv. Barbari v Halozab. Od konsistorija se mu je že poslalo vprašanje, kdaj in kje hoče biti instaliran. Imenovanje je važno in pomenljivo. Važnost imenovanja bode vsak spoznal, kdor pozna veliko požrtljivost in sijajno rodoljubje našega Božidara. Pomenljivo pa je zato, ker se je kolegijalnost labodskega duhovništva v tej zadevi tako lepo pokazala, da stareji župniki niso hoteli za razpisano faro prositi, samo da bi jo le gotovo dobil mnogozaslužni, rodoljubni in visokoučeni g. Raič.

* (Sabina), česki pisatelj, je tožil dunajsk „Vaterland“ zavoljo žaljene časti. Porotniki so spoznali časopis za kriv in njegov vrednik Perger je obsojen da plača 438 gl. stroškov od pravde ter 150 gl. zapade kavcije. Razen tega ima vrednik dva meseca v ječo iti. „Vat.“ je pred enim tednom v enaki zadevi obsojen.

* („Triglav“) neha, kakor je slišati, prihodnji mesec izhajati. Ali je nehala toliko poudarjana potreba nemškega lista za Slovence, ali so nehali naročniki tega ne vemo.

Listnica vredništva.

G. es na Dunaji: Z obljubljenimi historičnimi drobtinicami nam bodete jako ustregli. Hvala ze poslano.

Dunajska borsa 15. junija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 fl. 10 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. — „ — „	— „ — „
Enotni drž. dolg v srebru	69 „ — „
1860 drž. posojilo	95 „ 90 „
Akcije narod. banke	718 „ — „
Kreditne akcije	258 „ 20 „
London	119 „ 85 „
Srebro	117 „ 25 „
Napol	9 „ 75 „

Zahvala in priporočilo.

Slavnemu občinstvu izrekam očitno hvalo za zupanje, ktero sem užival od leta 1866, in priporočam ob enem veliko lepo in vedno frišno zalogo o blačilne-ga blaga po čudovito nizki ceni.

Janez Vičič,

trgovec na velikem trgu nasproti štirne v Ljubljani.